

Received / Makale Geliş: 03.10.2020
Published /Yayınlanma: 31.10.2020

Editöre Mektup / Letter to Editor

Prof. Dr. Çağatay ÜSTÜN

Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı İzmir/ TÜRKİYE

Seçil ÖZÇİFTÇİ

Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıp Tarihi ve Etik Doktora Öğrencisi, Kocaeli / TÜRKİYE

Citation: Üstün, Ç. & Özçiftçi, S. (2020). Covid-19 pandemisi ile gelişen farklı tablolar: hipokondriyazis, obsesif-kompulsif, anomik bir dönem endişesi. *Premium e-Journal of Social Sciences (PEJOSS)*, 4(8), 312-313.

COVID-19 PANDEMİSİ İLE GELİŞEN FARKLI TABLOLAR: HİPOKONDRIYAZİS, OBSESİF-KOMPULSİF, ANOMİK BİR DÖNEM ENDİŞESİ

Sayın Editör,

COVID-19 pandemisinin sağlık açısından ciddi boyutunu halen dünyada 23.07.2020 tarihi itibariyle toplam 1.029.533 vefat sayısı ile toplam 25.762.241 iyileşen sayısı özetlemektedir [1].

COVID-19 pandemisi halen sürerken, hastalığın etkeni olan virüsün bulaştırıcılık özelliğinin yüksek olması, son bilimsel verilere göre geçirilmiş enfeksiyona rağmen bağışıklığın kısa sürede azalarak yeniden geçirilmesinin mümkün hale gelmesi yüzünden oluşan panik ve korku bir tür hipokondriyazis tablosuna dönüşmek üzeredir. Kişinin hastalık konusunda fiziksel belirtilerin de eşlik etmesi halinde sağlığı hakkında aşırı endişe hissetmesi olan hipokondriyazis [2], yorgunluk, baş ağrısı hisseden, ateşi çıkan veya öksüren bir kişiye toplum içinde COVID-19 olgusu gibi davranılması ya da kişilerin bu hastalığa yakalandığını düşünmesi bu hastalığa olan yaklaşımı bir tür takıntı haline getirmiş durumdadır. COVID-19'un getirdiği korku psikozu o kadar farklı alanlarda ortaya çıkmaktadır ki, gelişen örneklerin varlığı tedirginlik vericidir. Hindistan'ın Delhi şehrinde kalp krizi geçiren 65 yaşındaki bir erkek hastanın testi pozitif olması sebebiyle hastanelere kabul edilmemesi tepki çekmiştir [3]. Bu tür bir fobinin sağlık çalışanlarının ve toplumun hastalanma tedirginliği ile birleşmesi mesleki ve sosyal kural ve ilkelerin anlamını yitirmesine sebep olmaktadır.

Bunun yanı sıra el dezenfeksiyonu ve maske kullanımı, fiziksel mesafeye dikkat gibi önlemlere uymanın zorunluluğu yüzünden toplumda obsesif-kompulsif bozukluk gelişme riskinin de göz ardı edilmemesi gerekmektedir. COVID-19'un halen kesin bir tedavisinin veya aşısının bulunmaması nedeniyle yeni normale alışmakta zorlanan bireylerin hipokondriyak ve anomik bir yaşam sürmesinin bedensel, ruhsal ve sosyal sağlık açısından olumsuz etkiler bırakması kaçınılmazdır. Yeri gelmişken anomi teriminin etik veya sosyal rehberliğe sahip olmayan kişi veya bir grubun varlığı anlamına geldiğini belirtmekte fayda vardır [4]. Bir virüsle yaşamının öğrenilmesinin ardında yatan korkunun toplumdaki bölünmeleri daha da derinleştirmesinden endişe edilmektedir. Yüz maskelerinin ve siperliklerin kullanılması, hastalığın solunum yoluyla alınması için iyi bir önlem olmasına karşın, kişilerin kendilerini hastalığın etkisi geçinceye kadar evlerine hapsetmesi konusunu da beraberinde getirmektedir [5]. Maske takmamaya direnen, toplu yaşam alanlarında yeni normale uymakta zorluk çıkaran, “bana bir şey olmaz” mantığı ile hareket ederek sadece kendisi değil çevresinin de etkilenme riskini artıran, internet üzerinden edinilen yanlış bilgiler sebebiyle hastalığı basit bir grip enfeksiyonu gibi algılayarak önemli olanı önemsizleştiren, tartışma ve kavga ortamı oluşmasına sebep olan kişilerin kuralsızlığın ve kanunsuzluğun bir sonucu olan anomik yaşam tarzı içinde bulunmaları gelecekte tehlikeli süreçlerin yaşanabileceğini göstermektedir.

Epidemiler ve pandemiler tarihini incelediğimizde, hastalanma endişesinin veba, sifiliz, cüzzam, kolera, İspanyol gribi gibi birçok hastalıkta da yaşanmış olduğunu fark ediyoruz. Hastalıkların etkenine dair bilgilerin az olduğu o dönemler için bu korkunun olağan olması ihtimaline karşın, bugün COVID-19 için hiss edilen

endişenin çok daha farklı ve etkin bir boyutu gerçekleşmiş durumdadır. Belki de 21. yüzyıl gibi teknoloji ve bilimsel gelişmenin ileri olduğu bir süreçte olmamıza rağmen, viral bir hastalığa yönelik tedavi geliştirilememiş olmasının getirdiği çaresizlik tablosu içindeyiz.

Dünyanın eski normal ile yeni normal arasında sıkışmak sağlıklı düşünülmesini engelliyor. Ancak en azından yapılması gerekenler hakkında farklı hipotezler yürütmek mümkündür. Toplumsal birlikteliğin azaldığı, sanal sosyal paylaşım ağları üzerinden sağlanan suni paylaşımların, gerçek bir bağlılık oluşturmadığı son yıllarda görülmektedir. Zaten açılmış mesafelerin COVID-19 pandemisinin getirdiği endişeyle daha da büyümesi, bireysel egoları paylaşımcı olmaktan uzak noktalara taşımaktadır.

KAYNAKLAR

1. Covid-19 Coronavirus Pandemic. <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (E. Tarihi: 02.10.2020)
2. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/hypochondriasis> (E. Tarihi: 25.09.2020)
3. Covid-19 will deepen divisions in society. <https://www.hindustantimes.com/columns/covid-19-will-deepen-divisions-in-society/story-hHbeDQTrc3GmB5pgUVAOKJ.html> (E. Tarihi: 29.09.2020)
4. <https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/oi/authority.20110803095415268> (E. Tarihi: 29.09.2020)
5. The fear of coronavirus is changing our psychology-<https://www.bbc.com/future/article/20200401-covid-19-how-fear-of-coronavirus-is-changing-our-psychology> (E. Tarihi: 30.09.2020)